

نهضت هنر انقلاب اسلامی

سیدامیر جلود
منتقد سینما

کلیدواژه‌های انقلاب اسلامی در «هنر»، حتی نزد انقلابیون هم جایی ندارد؛ نه در مکتوبات، نه در گفتار و متلفانه‌ها در فعالشان. مرض وادادگی و دل‌باختگی به «اصطلاح‌شنسی هنر» (ترمینولوژی هنر)، چنان ریشه‌ای و فراگیر است که عملاً تفکر دیگری، مجال سیطره و نفوذ پیدا نمی‌کند. «انقلاب اسلامی» به «موضوع» و «گونه» آثار هنری تخفیف می‌یابد و انقلابی و غیر انقلابی، همه فاعل شنسای (Subject) مکتب غربی می‌شوند. همین جلست که با وجود تلاش‌های بی‌حد عاشقان و پاک‌نهادان، غیر از توفیقات نقطه‌ای و بهره‌مندی‌های شخصی، جریان انقلابی مستمر و مستقر هنری شکل نمی‌گیرد.

«خون پاک صلحا هنرمند فرزله در جبهه‌های عشق و شهادت و شرف و عزت، سرمایه زوال‌ناپذیر آن گونه‌هنری است که باید، به تنسب عظمت و زیبایی انقلاب اسلامی، همیشه مشام جان زیبا پسند طالبان جمال حق را معطر کند. تنها هنری مورد قبول قرآن است که صیقل‌دهنده اسلام ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم اسلام لئمه هدی علیهم السلام اسلام فقرای دردمند، اسلام پابرهنگان، اسلام تازینه‌خوردگان تاریخ ناخ‌وشرم‌آور محرومیت‌ها باشد. هنری زیبا و پاک است که کونده سرمایه‌داری مدرن و کمونیسم خون‌آشام و نلودکننده اسلام رفاه و تجمل، اسلام التقاط، اسلام سازش و فرومایگی، اسلام مرفهین بی‌درد، و در یک کلمه «اسلام امریکایی» بلند.»

امام خمینی رضوان‌الله‌تعالی‌علیه در سی‌امین روز شهریور سال ۶۷، یعنی ۹ ماه قبل از رحلتش، امید داشت که مجاهدان و بسیجیان هنر انقلاب اسلامی، اندیشه‌نیش را در هنر به بحث بگذارند و کلیدواژه‌هایش را سکه رایج عالم هنر کنند. وقتی امام، هنر مورد قبول قرآن را شرح می‌داد، برای ما امکانی فراهم می‌کرد تا ادبیات هنر انقلاب اسلامی را تولید کنیم. نقشه هنر زیبا و پاک را ترسیم می‌کرد تا بدانیم، «هنر زشت و نجس» هم وجود دارد. هنر را زمین «ببارزه» می‌دید و هنرمند را مبارز و مجاهد این عرصه. این روزها هنر و سینمای اجتماعی، مدعیان و متولیان بسیاری به خود می‌بینند. در این بین هستند کسانی که دغدغه اصلی‌شان مردم‌ست و زبان سینما را برای حل مسائل مردم به کار می‌گیرند؛ اما متأسفانه جریان اصلی این نوع از سینما که حالا شمایل خود را هم تا حد زیادی یافته است، کاسبان دردهای مردم هستند که مشتریانی ثابت و

همیشگی در داخل و خارج کشور دارند. نگاه این جماعت به مشکلات مردم، توریستی و صنعتی است. تاخ‌تر آنکه بیشتر این افراد روزی از طبقه محروم و مستضعف جامعه بوده‌اند و روزگاری را گذرانده‌اند که با دست‌خروشی امور روزانه را سپری می‌کردند. اما حالا که در فصل بی‌مالیاتی، درآمدهای میلیاردی، ویلاهای آنتالیا و قلمت‌های رنگارنگ زیست می‌کنند، بی‌معرفت نسبت به گذشته خویش، از درد مردم کره می‌گیرند و استیک‌های خود را کنار سواحل ترکیه و آمریکا سرخ می‌کنند. آن‌ها مفهومی را دچار قلب ماهیت کرده‌اند که اولین بار امام به آن توجه کرد.

«هنر در مدرسه عشق، نشان‌دهنده نقاط کور و مبهم مضلات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و نظامی است. هنر در عرفان اسلامی، ترسیم روشن عدالت و شرافت و لئاف و تجسیم تلخ‌کامی گرسنگان معضوب قدرت و پول است.»

هنرمندی که حفظ منافع لابی‌های ثروت و نظام سرمایه‌داری است و ارزش‌های خود را از آن‌ها وام می‌گیرد چگونه می‌تواند زالوصفتان را تصویر کند و صیقل‌دهنده اسلام فقرای دردمند، اسلام پابرهنگان و اسلام تازینه‌خوردگان تاریخ تلخ و شرم‌آور محرومیت‌ها بلند؟

«هنر در جایگاه واقعی خود، تصویر زالوصفتانی است که از مکیدن خون فرهنگ اصیل اسلامی، فرهنگ عدالت و صفا، لذت می‌برند. تنها به هنری باید پرداخت که راه‌ستیز با جهان‌خواران شرق و غرب، و در رأس آنان امریکا و شوروی رایباموزد.»

ما برادر امام سرفکنده‌ایم. رویمان سیاه و دستمان خالی است. نسل تازه و قدیم انقلاب را حمیت و نهضتی باید، تا نگه و لندیشه خمینی کبیر را در هنر، بازخوانی کنند و نصب‌العین قرار دهند. نهضتی که کز کار کردی‌های غم‌انگیز و ناخ‌شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و دیگر مدعیان و متولیان لئمی و رسمی را موزه عبرت کند و کار را با مردم به سرانجام رساند؛ نهضت هنر انقلاب اسلامی.

روزنامه فرهنگ و هنر

فستیوال فیلم فجر

38th FAJR FILM FESTIVAL

دوازدهم تا ۱۱ Feb. 2020
بیست و دوم بهمن ماه ۱۳۹۸

